

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Geografie
1.3 Departamentul	Geografie Fizică și Tehnică
1.4 Domeniul de studii	Geografie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Hidrologie și Meteorologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Peisaje geografice asociate bazinelor hidrografice						
2.2 Titularul activităților de curs	Șef lucr. dr. Viorel GLIGOR						
2.3 Titularul activităților de seminar	Șef lucr. dr. Viorel GLIGOR						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					6
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități ...					-
3.7 Total ore studiu individual	40				
3.8 Total ore pe semestru	75				
3.9 Numărul total de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Cunoștințele însușite prin aprofundarea conținuturilor predate în cadrul disciplinelor <i>Geografie generală și Învelișul bio-pedوسفeric</i>, facilitează înțelegerea și accesibilitatea temelor propuse, iar în subsidiar, cursanții își vor consolida baza conceptuală operațională prin activarea și valorificarea fondului informațional preexistent.
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Continuitatea valorificării aplicative a cunoștințelor dobândite permite o parcurgere graduală a capitolelor, în strânsă relație cu tematica disciplinelor anterior studiate.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu calculator/laptop, videoproiector și software adecvat – GIS
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală echipată cu calculatoare, conexiune la internet, videoproiector și programe de cartografiere digitală (ArcMap 10.x).

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C1 Definierea și descrierea principalelor noțiuni, legități, procese și fenomene geografice, explicarea genezei și evoluției lor, evaluarea consecințelor pe care le au asupra sistemelor geografice naturale și antropice. • C2 Utilizarea metodelor și tehnicilor de culegere și prelucrare a datelor provenite din diferite surse. • C3 Realizarea de materiale grafice specifice. • C4 Elaborarea unor studii și proiecte de specialitate. • C5 Valorificarea rezultatelor obținute din analize studii și proiecte geografice.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1 Aplicarea strategiilor de muncă eficientă și responsabilă, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională. • CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, atitudine etică față de grup, respect față de diversitate și multiculturalitate, acceptarea diversității de opinie. • CT3 Autoevaluarea nevoii de formare profesională continuă în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea bazei operaționale necesare în utilizarea metodelor și tehnicilor de investigare a specificității ansamblurilor teritoriale, prin prisma conexiunilor relaționale: <i>analize tipologice, structurarea și dinamica peisajului, evaluarea estetică și funcțională a peisajului geografic.</i>
7.2 Obiectele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Inițierea studenților în analiza și interpretarea relațiilor teritoriale, în contextul cadrului legislativ, normativ și științific al evaluării și valorificării peisajelor geografice asociate bazinelor hidrografice. • Familiarizarea studenților cu coordonatele practic-aplicative actuale ale activității geografice, care au ca finalitate elaborarea planurilor de amenajare a teritoriului. • Aplicarea metodelor moderne de investigare a ansamblurilor peisagistice în vederea eliminării/reducerii disfuncțiilor și stărilor critice care afectează structurile peisagistice și elaborării strategiilor axate pe reconstrucția ecologică, protecția și conservarea ariilor protejate. • Formarea abilităților de comunicare și de operaționalizare a cunoștințelor însușite prin elaborarea și susținerea de referate axate pe aprofundarea unor studii de caz prezentate în tematica aferentă cursului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Peisajul geografic – aspecte conceptuale 1.1. Puncte de vedere și istoric privind abordarea peisajului. Direcția morfologică, cauzală și holistică 1.2. Curente și concepte asociate peisajului geografic 1.3. Geosistem și ecosistem în analiza peisajului 1.4. Dimensiunea identitară a peisajului 1.5. Condiționările morfo-hidro-climatice ale peisajului	<ul style="list-style-type: none"> • expunerea combinată cu metode activ-participative • prelegere orală cu secțiuni interactive 	2 ore
2. Tipologia regională a peisajelor pe Glob 2.1. Peisajul litoral 2.2. Peisajul câmpiilor și platourilor din ținuturile reci	<ul style="list-style-type: none"> • expunerea interactivă • modelarea 	2 ore

2.3. Peisajul câmpiilor și platourilor de la latitudini medii 2.4. Peisajul glacisurilor și terenurilor joase intertropicale 2.5. Peisajul montan	<ul style="list-style-type: none"> • exemplificarea • folosirea aplicațiilor soft specializate 	
3. Tipologia regională a peisajelor în Europa 3.1. Peisajul polar și circumpolar (peisajul arctic) 3.2. Peisajul pădurii boreale europene 3.3. Peisajul pădurii de foioase și de conifere puternic umanizat 3.4. Peisajul stepelor și semistepelor aride (peisajul semiarid al Messettei) 3.5. Peisajul mediteranean 3.6. Peisajul munților înalți (peisajul alpin)	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristică • problematizarea • prelegere orală cu secțiuni interactive • folosirea aplicațiilor soft specializate 	2 ore
4. Tipologia regională a peisajelor în România. Peisaje aferente bazinelor hidrografice montane 4.1. Particularități și specificități regionale 4.2. Structura peisajelor naturale 4.3. Structura peisajelor antropice 4.4. Starea actuală a complexelor peisagistice	<ul style="list-style-type: none"> • observarea sistematică și independentă • instruirea programată 	2 ore
5. Tipologia regională a peisajelor în România. Peisaje aferente bazinelor hidrografice de deal și podiș 5.1. Particularități și specificități regionale 5.2. Structura peisajelor naturale 5.3. Structura peisajelor antropice 5.4. Starea actuală a complexelor peisagistice	<ul style="list-style-type: none"> • prelegere orală cu secțiuni interactive • dezbateră • conversația euristică 	2 ore
6. Tipologia regională a peisajelor în România. Peisaje aferente bazinelor hidrografice de câmpie 6.1. Particularități și specificități regionale 6.2. Structura peisajelor naturale 6.3. Structura peisajelor antropice 6.4. Starea actuală a complexelor peisagistice	<ul style="list-style-type: none"> • folosirea aplicațiilor soft specializate • prelegere orală cu secțiuni interactive 	2 ore
7. Elemente de prognoză peisagistică și gestiune teritorială integrată 7.1. Principii de amenajare peisagistică 7.2. Planul local de amenajare a peisajului 7.3. Planul peisagistic regional 7.4. Prognoza peisagistică bazinală	<ul style="list-style-type: none"> • metode didactice activ-participative • analiza comparativă • conversația euristică 	2 ore
Bibliografie		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bertrand, G. (1968), <i>Paysage et géographie physique globale</i>, Rev. Geogr. des Pyrenees et du SO. 2. Costea, Marioara (2005), <i>Bazinul Sebeșului. Studiu de peisaj</i>, Editura Universității „Lucian Blaga” Sibiu. 3. Drăguț, L. (2000), <i>Geografia peisajului</i>, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj - Napoca. 4. Duma, S. (2000), <i>Geoecologie</i>, Editura Dacia, Cluj - Napoca. 5. Dumitrașcu, Monica (2006), <i>Modificări ale peisajului în Câmpia Olteniei</i>, Editura Academiei Române, București. 6. Huzui-Stoiculescu Alina (2015), <i>Sinaia: peisajul urban montan, analize cantitative și calitative</i>, Edit. ProUniversitaria, București. 7. Iliescu Ana-Felicia, (2006), <i>Arhitectură peisageră</i>, Editura Ceres, București. 8. Mac, I. (2000), <i>Geografie generală</i>, Editura Europontic, Cluj-Napoca. 9. Marin I. și colab. (2002), <i>Gestiunea durabilă a peisajelor geografice prin organizarea și</i> 		

amenajarea regională, Editura Ars Docendi, București.

10. Pătroescu, Maria (1996), *Subcarpații dintre Râmnicu Sărat și Buzău. Potențial ecologic și exploatare biologică*, Editura Carro, București.
11. Pătru-Stupariu, Ileana (2011), *Peisaj și gestiunea durabilă a teritoriului. Aplicații la Culoarul transcarpatic Bran–Rucăr–Dragoslavele*, Editura Universității din București, București.
12. Schreiber, W.,E., Drăguț, L., Man, C., T. (2003), *Analiza peisajelor geografice din partea de vest a Câmpiei Transilvaniei*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
13. Schulz, E. (2004), *Landscape and Diseases. The Middle Holocene Sahara: A Development of Cultural Landscape as Result of a Risk – Oriented Behaviour*, in Vol. Riscuri și Catastrofe, Editor V. Sorocovschi, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, p.11-24.
14. Stan Angelica (2009), *Peisajul periferiilor urbane. Revitalizarea peisageră a zonelor periferice*, Ed. Univ. "Ion Mincu", București.
15. Șimandan D., (2002), *Regimurile de adevăr ale trecutului: o cercetare în istoriografia și istoria geografiei*, Editura Universității "Aurel Vlaicu", Arad, 370 p.
16. Tudora Ioana (2009), *Teoria peisajului. Definierea interdisciplinară a peisajului*, USAMV București.
17. Tudoran P., (1983), *Țara Zarandului. Studiu geoecologic*, Editura Academiei, București.
18. Vasiliță-Crăciun Ileana-Cristina (2013), *Peisaje culturale din Dealurile Someșului Mare*, Ed. Risoprint, Cluj-Napoca.

8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Peisajul în geografia actuală - definiții, principii și concepte fundamentale. Analiza modelelor de scheme conceptuale utilizate în definirea peisajului	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristică • explicația • observarea independentă 	2 ore
2. Analiza comparativă (estetică și funcțională) a peisajului geografic. Planuri și programe de amenajare a peisajului. <i>Aplicație tematică:</i> Spațiul periurban al municipiului Cluj-Napoca (UAT Florești)	<ul style="list-style-type: none"> • explicația • observația dirijată • investigația în comun 	2 ore
3. Tipologia, dinamica și analiza peisajului Identificarea unităților elementare ale peisajului (UTP). Analiza GIS a peisajului geografic pe bazine hidrografice. <i>Aplicații practice</i>	<ul style="list-style-type: none"> • folosirea aplicațiilor soft specializate • modelarea • lucrul în grup organizat 	2 ore
4. Sisteme peisagistice regionale <i>Studii de caz:</i> Peisajele ruralității contemporane. Schimbări umane și interacțiuni în peisajul cultural rural	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristică • studiul de caz • brainstorming • observația dirijată 	2 ore
5. Metode și tehnici specifice de analiză peisagistică <i>Metode cantitative</i> de analiză peisagistică (analiza structurală, analiza cartografică, analiza spațială). <i>Metode calitative</i> (analiza potențialului peisagistic bazinal)	<ul style="list-style-type: none"> • metode didactice activ-participative (studiu de caz, discuții interactive, investigații în comun) 	2 ore
6. Analiza structural-funcțională a peisajelor aferente bazinelor hidrografice Evaluarea gradului de transformare antropică a peisajelor. <i>Analiza diacronică a structurilor peisagistice.</i> Elemente operaționale privind funcționalitatea sistemelor peisagistice	<ul style="list-style-type: none"> • expunerea interactivă • documentarea pe web • folosirea aplicațiilor soft specializate 	2 ore
7. Activitatea antropică – implicații asupra peisajului	<ul style="list-style-type: none"> • lucru în echipă: 	2 ore

geografic <i>Studii de caz: Dezechilibre ambientale și măsuri de reconstrucție peisagistică în bazine hidrografice afectate de activități miniere (BH Arieș, BH Jiu, BH Someșul Mare, BH Lăpuș ș.a.)</i>	dezbateri/ analize tematice <ul style="list-style-type: none"> folosirea aplicațiilor soft specializate 	
8. Reconstrucția peisagistică și reintegrarea spațial-funcțională <i>Principiile reconstrucției peisagistice. Reconstrucția spațial-funcțională a peisajelor degradate. Metode și tehnici de integrare durabilă a structurilor dislocate în peisajul actual</i>	<ul style="list-style-type: none"> observarea sistematică și independentă lucru în echipă 	2 ore
9. Evaluarea potențialului peisagistic al bazinelor hidrografice. Inventarierea și analiza elementelor naturale și antropice ale peisajului. Etapile de realizare a <i>Harta valorii peisajului</i> – analiză GIS	<ul style="list-style-type: none"> folosirea aplicațiilor soft specializate activități practice pe grupe observarea independentă 	6 ore
10. Evaluarea potențialului peisagistic al bazinelor hidrografice. Susținere de <i>proiecte tematice</i>	<ul style="list-style-type: none"> prezentări de proiecte: dezbateri/ analize tematice 	6 ore
Bibliografie <ol style="list-style-type: none"> Drăguț, L. (2000), <i>Evaluarea peisajelor geografice din teritoriul administrativ al municipiului Cluj-Napoca</i>, Studia UBB, Geographia, XLV (45), 1, Cluj-Napoca. Forman, R.T.T., (1997), <i>Land mosaics: the ecology of Landscapes and Regions</i>, Cambridge University Press, Cambridge. Gabriela-Alina Mureșan, Gligor V., (2015), <i>The mining risks and the landscape impact on the regional system of the Apuseni Mountains</i>, Rev. Riscuri și catastrofe, Nr. XIV, Vol. 16, Nr.1, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca. Gligor, V. (2005), <i>Disfuncționalități și dezechilibre ambientale în perimetrul minier Roșia Poieni</i>, Lucrările Simpozionului Științific „Știință și dezvoltare în profil teritorial”, Baia Mare 27-28 mai 2005, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, p.186-190. Gligor, V. (2006), <i>Impactul antropic asupra sistemului ambiental al Munților Metaliferi de Nord- Est</i>, Pangeea, nr. 6, Editura Aeternitas, Alba Iulia, p. 82-86. Gligor V., (2011), <i>Natural Reserves and the Biodiversity of Roșia Montană area</i>, in vol. International Conference “Roșia Montană in Universal History”, 11-12 November 2011, editor Cocean P., Editura Presa universitară Clujeană, Cluj-Napoca, p. 120-127. Guțuleac, V. (2003), <i>Ecologia landschaftului</i>, Editura Ruta-Alexandru cel Bun, Cernăuți. Ianoș, I. (1994), <i>Riscul în sistemele geografice</i>, SC GGG , seria Geografie, XLI, p.19-27. Pătru-Stupariu, Ileana (1999), <i>Matricea de evaluare a peisajului</i>, în <i>Analele Universității București</i>. Pătru-Stupariu, Ileana (2006), <i>Variabile de grile utilizate în înregistrarea în teren a atributelor fizice, estetice și psihologice ale peisajului</i>, în <i>Comunicări de Geografie</i>, Vol. X, Editura Universității din București. 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate.
- Din analiza opiniilor formulate de angajatori privind atributele preferențiale ale formației de specialiști a rezultat un grad ridicat de apreciere a profesionalismului acestora, ceea ce confirmă

faptul că, structura și conținutul curriculumului educațional construită pentru acest program de studii sunt corecte, cuprinzătoare și eficiente.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> • verificarea gradului de sistematizare și utilizare a noțiunilor însușite • coerența logică și forța argumentativă • gradul de asimilare a terminologiei de specialitate 	Evaluare scrisă (finală) în sesiunea de examene/ Evaluare formativă interactivă (pe parcurs): <ul style="list-style-type: none"> - testare sumativă - conversația de evaluare 	60%
10.5 Seminar/ laborator	<ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de aplicare în practică • capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate • evidențierea rezultatelor proprii obținute 	Elaborare/realizare proiect de semestru	20%
		Prezentare/susținere proiect de semestru	20%
10.6 Standard minim de performanță <ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea aspectelor teoretice și metodologice de bază (concepte, principii, metode, mijloace, indicatori, date și informații) în scopul inventarierii, ierarhizării și diferențierii tipurilor de peisaje geografice aferente bazinelor hidrografice. Capabilitatea de a realiza analize de profil aplicând metodologii predefinite axate pe aprofundarea unor studii de caz prezentate în tematicile aferente cursurilor.			

Data completării,
20.04.2022

Semnătura titularului de curs,
Șef lucr. dr. Gligor Viorel

Semnătura titularului de seminar,
Șef lucr. dr. Gligor Viorel

Data avizării în departament,
28.04.2022

Semnătura directorului de departament,
Conf. dr. Vescan Iuliu